

Politične zmede v Nemčiji. - Napete razmere v Evropi.

NEMŠKI DRŽAVNI KANCLER SE UPIRA, DA BI DAL NACIJONALNIM SOCIJALISTOM PRILIKO, PRITI NA VLADO. — NACIJONALNI SOCIJALISTI NASPROTNO ODLOČENI, DA NA VSAK NAČIN IZVEDEJO SVOJE NAČRTE.

Berlin, Nemčija. — Po sijajni zmagi, ki si jo je pridobila nemška fašistična stranka, nacijski socijalisti, pri zadnjih volitvah, je postal politični položaj v Nemčiji tako zapleten, da ne more nihče napovedati, kakšen bo konec in kako se bodo stranke grupirale. Dočim je državni kancler, Brüning, trdno odločen, preprečiti na vsak način, da bi prišli fašisti do oblasti in vlade, je pa nasprotno fašistična stranka enako trdno odločena, da za vsako ceno pride do oblasti.

Takoj po volitvah so nemški financirji in industrijski pritičali na Brüninga, naj odda vlado desničarskim ekstremistom, h katerim spadajo v prvo vrsto fašisti, češ, ko bi bili enkrat na vladi, bi sami spočeli, da je njih načrt neizpeljiv in bi svoj program omilili. Državni kancler pa ni pristal na to, kajti zdelo se mu je prenevarno; upravičeno se namreč boji, da bi bilo nacijsko-socialistov prvo delo, da bi odpravili finančne reforme in z njimi povzročili na davke, ki jih je uvedla njegova vlada, in bi s tem politična situacija postala še bolj zmedena.

Dr. Göbbels, vodja berlinskih nacijsko-socialistov, pa je podal precej grozečo izjavo, iz katere se spozna, da so odločeni iti do skrajnosti, da poderejo nemško republiko v njeni sedanji obliki. "Ne bomo," pravi, "napadali razpadajočega poslopja republike, ampak bomo samo malo pripomogli k nje razpadu. Poslušali se bomo legalne poti do svojega cilja in korakali samo skozi odprta vrata. Ako pa bomo našli ta vrata zaklenjena, jih bomo pa tudi brezobzirno razbili."

IZGUBILA 'PAVOVO PERJE'

Chicago, Ill. — Lepa Lois Ryde je bila služkinja pri bogati družini Maumann na 6732 Crandon Ave. V nedeljo zvečer gospe ni bilo doma in Lois si je po znani pesmi "Sraka da bi bila zala, pavovih peres lišp, ki je bil last njene gospodinje. Tako je šla oklečana z vrednostjo \$100,000 v temu primerni neki "high tone place". Tam pa so ji povedali, da ženske brez spremstva nimajo dostopa in eden uslužbencev se ji je ponudil, da jo spremi v neki drugi lokal. Na poti tja pa je privozil k njima neki avtomobil, iz njega sta stopila en moški in ena ženska, ki sta naključno Micko olajšala draguljev za \$20,000 ter jo odkurila. Obupana deklica ni vedela nato kaj drugega storiti, kakor da je nekemu policistu izročila še ostale vrednosti in ga prosila, naj jo aretirajo, češ, da jih je ukradla. Policist ji je storil to "uslugo".

SIRITE AMER. SLOVENCA!

NEVAREN POLOŽAJ V EVROPI

Situacija v Evropi bolj nevarna in napeta, kakor je bila v letu 1912. — Evropa grupirana v dve skupini.

New York, N. Y. — Vsakomur, ki malo opazuje politične razmere v Evropi in zasleduje gibanje posameznih držav, je jasno, da kljub vsem zborovanjem, vsem pogodbam in vsem dogovorom, ki se vodijo, obstaja tako sovraštvo med posameznimi državami, da je skoraj izključeno, da bi se položaj mirnim putem, kajti, namesto, da bi se ga omililo, se mu daje vedno novega netiva. Z dvamesečnega potovanja, ki ga je napravil po srednji Evropi, se je vrnil semkaj kongresnik F. Britten. Tudi on se je izjavil, da ravnotežje v Evropi točasno bolj omahuje, kakor je v letu 1912, dve leti pred izbruhom vojne, in da je položaj celo znatno nevarnejši. "Bilo bi pretiravano," je dejal, "ako bi hoteli reči, da obkopi vojne visi nad Evropo že zdaj, pač pa se lahko logično sklepa, da, kjer se vrše priprave za vojno v vedno večjem obsegu, namesto, da bi se zmanjšale, tam mora biti pač edino vojna končni cilj, zlasti še, ako se vzame v poštev naraščajoče nezaupanje, ki jih imajo države druga proti drugi.

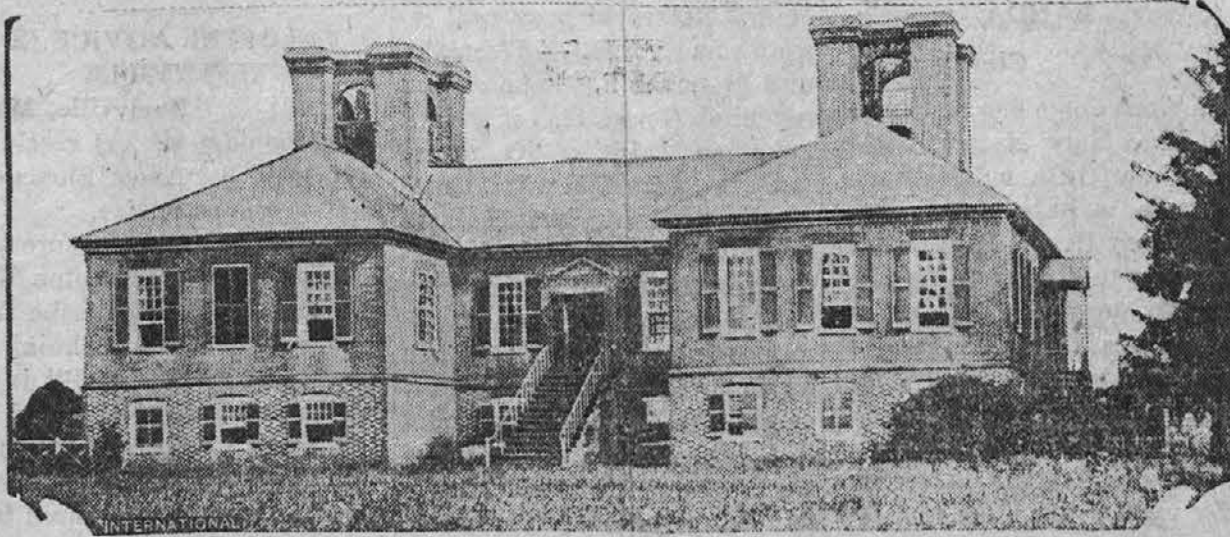
Kadar pa bo zopet nastopila velika eksplozija in to je samo vprašanje časa, se bodo takoj evropske velesile grupirale v dve skupini in požar bo bržkone objel ponovno celo Evropo. Kar se tiče Zedinjenih držav, se lahko reče, da se te ne bodo nikoli več udeležile nikake evropske vojne, razen, ako bo njih čast napadena."

STROJ SE BORI ZA ČLOVEŠKO ŽIVLJENJE

Chicago, Ill. — Med življenjem in smrtjo je visela še skozi deset dni Miss Fr. McCann in s pomočjo posebnega stroja je upati, da bo zmagala nad smrtjo. Zadeta je bila namreč od takozvane otroške paralize in prsne mišice so ji ohromele tako, da ni mogla dihati. Postavili pa so jo v za to poseben stroj, ki deluje na ta način, da se vanj spuščajo izpušča zrak. Kadar pride zrak vanj, se prsi stisnejo, in kadar se zrak izpušči, se v brezračnem prostoru zopet razširijo. Na ta način se ustvarja umetno dihanje, ki drži deklico pri življenju.

"Amerikanski Slovenec" je največji slovenski dnevnik in najstarejši slovenski list v Ameriki. Naročajte ga!

STARODAVNA HIŠA ODBRANA ZA NARODNO SVETINJO

Hiša, ki jo vidimo na sliki, stoji v Virginiji in jo je v l. 1729 zgradil Thomas Lee. V spomin na njegovega sina, generala Robert E. Lee, ki je skupno s svojim bratom podpisal izjavo neodvisnosti, je prevzela vlada hišo v oskrbo in jo je proglasila za narodno svetinjo.

VOJNA NA KITAJSKEM SE KONČUJE

Nov general se postavlja v službo nankingske vlade, ki bo odločil vojno.

Peiping, Kitajska. — Dočim bi do skrajnosti izmučena vojska generala Čiang Kai-šeka, predsednika narodne vlade, težko še v doglednem času bila kos armadi uporniških generalov, ako bi ji sploh kdaj prišla do živega, je zdaj nov mož v svojo armado znatno izpremenil položaj tehtnice. In ta mož je 30letni general Čang-Hsu-Liang, ki je stavil svojo armado 40,000 mož nankingski vladi na razpolago. S tem se je položaj takoj preobrnil. Z 10,000 možmi se je odpravil sam proti upornikom in brez vsakega truda zavzel mesto Tientzin, in zdaj koraka proti Peipingu, kjer se nahaja glavni stan upornikov. S pojavom tega moža na pozorišču se lahko sklepa, da bo krvava civilna vojna na Kitajskem kmalu končana.

SMRTNA KOSA

Rock Springs, Wyo. — Pretekli petek je izdihnil v tukajšnji bolnišnici Wyoming General Hospital-rojak Rudolf Hribnik. Pokopan je bil v nedeljo iz South Side katoliške cerkve na sv. Jožefa pokopališču. Smrt je nastopila kot posledica poškodb, ki jih je zadobil ravniki pri rudarski nesreči v Quealey 29. avgusta. Pokojnik je bil star 27 let; rojen je bil v Minnesoti, in zapuščal ženo z dvema otrokoma in očeta. — Sožalje preostalim, pokojniku R.I.P.

"SUŽENJSKI PAKT" ODPRAVLJEN

Winnipeg, Man., Cana. — V tukajšnjem mestu je bil že od leta 1919 v veljavi takozvani "suženjski pakt", ki je preprečeval delavcem, ki so bili v mestni službi, da bi se vpisali v kako delavsko unijo. Na pobudo električnih delavcev, ki so vodili stalno borbo proti njemu, je bil končno od mestnega odbora pretekli teden ta famozni pakt preklican in sicer z večino 11 proti štirim glasovom.

KRIŽEM SVETA ŠVICA ZNA IZGUBITI LIGO

Washington, D. C. — Kakor je ugotovila zveza ameriških motoristov, se v Ameriki prodaja izmed vseh avtomobilov 62 odstotkov na obroke. Vsled neplačevanja obroke pa vzamejo od teh trgovci nazaj samo 4 odstotke. Amerikanece torej skrbi za svojo karo.

Ottawa, Ont., Can. — Priprave se vrše za ljudsko štetje, ki se bo vršilo v Kanadi prihodnje leto. Začelo se bo 1. junija. Cenzorjev bo postavljeno 15,000, ki bodo morali prehoditi ozemlje dominijona, ki meri 3,600,000 kvadr. milj.

London, Anglija. — Neke železniška družba izdeluje novo vrsto lokomotive, ki bo zmogljiva, da bo vozila osebnih vlakov celih 523 milj, ne da bi se ustavila, in sicer med King's Cross, London, in Aberdeen, Škotska.

Nagpur, Indija. — Kakor prihaja poročilo iz Bordia, neke vasi ob meji, so nastali tamkaj nemiri, v katerih je policija ubila štiri osebe in jih ranila 50. Nemiri so nastali, ko je množica navallila na policijo, ker je ta aretirala par vaščanov.

London, Anglija. — Pokojni pisatelj Conan Doyle je bil vnet spiritist. V svoji oporoki, ki je bila zdaj objavljena, je zapustil večje svote denarja spiritističnim klubom, društvom in revijam. Kakor v splošnem kažejo postavke v oporoki, je bil premožen mož.

ZAGONETEN NAPAD

Chicago, Ill. — Pri advokatu S. Aronfeld sta se na njegovem stanovanju na 129 North Central Ave. oglasila v zgodnjih jutranjih urah v ponedeljek dva moška, ki sta si priporočila vstop pod pretezo, da sta od brzojavnega urada. Kakor hitro pa je advokat odprl vrata, sta pričela streljati nanj in ga z enim strelom lažje ranila. Nato sta pobegnili v avtomobilu, ki ju je čakal na cesti. Vzroka za napad ne more advokat podati nikakega, pač pa njegova žena omenja, da je imel odvetnik nedavno spor z nekim klientom, ki je zahteval od njega, da mu povrne njegov denar.

"BARBARSKA" TURČIJA

Istanbul, Turčija. — Turška vlada je ravnokar izdala zakon, po katerem je prepovedano nočno delo otrokom pod 16. letom starosti, za dnevne delo pa je določila število ur, koliko smejo biti zaposleni. Tako v "nekulturni" Turčiji. Pri nas v civiliziranih Zedinjenih državah se je pa najvišje sodišče nedavno izreklo, da je feralni otroški zakon proti ustavi.

"Amer. Slovenec" v vsako slovensko hišo, naj bo geslo vseh njegovih prijateljev! Prijatelji! Podpirajte in širite Vaš list "Amer. Slovenec"!

Iz Jugoslavije.

KAKO PRESOJAJO ITALIJANSKO JUSTICO DUNAJSKI NEMŠKI LISTI. — ZA PRESKRBO VODE V SUHIH POKRAJINAH. — SMRTNA KOSA. — PES REŠIL GOSPODARJA. — RAZNO.

Dunajski nemški listi o procesu valstvo ga je povsod spoštljivo pozdravljalo.

Dunaj, 3. sept. — Dunajska "Arbeiter-Zeitung" objavlja pod naslovom "Monstreproces proti slovenski iredenti" precej obširen članek. Med drugim pravi: "Prišla je doba žetve in fašizem spravlja sedaj v svojo kašo, kar je leta sejaj z zatiranjem narodnih manjšin. Za zatiranje materne jezika, ki je šlo od izločitve slovensčine iz šol, pa vse do izbrisa slovenskih nagrobnih napisov, je prišla pod fašizmom še politična brezpravnost. Temu pritisku so se postavili v bran in stoji sedaj 18 Slovencev in Hrvatov pred tribunalom, obtoženi upora proti državi in delovanju za odcepitev cele pokrajine od Italije. — Strašna predigra tega procesa se je odigrala seveda v tajnosti, kajti v preiskavi nimajo osumljenci pravice do zagovornika.

"Vorwärts" piše sledeče: "Dovolj je znano, da so bili jetniki v tržaških zaporih mučeni. Znano je, da se tamkaj izsiljujejo 'priznanja' z mučenjem, kakor je vikanje nog v vročo vodo, mečkanje spolovil in ruvanje nohtov. Že to dovolj pove, da so med preiskavo umrli trije zdravi mladi ljudje. Razumljivo je, da skuša fašistična vlada slovensko gibanje, ki ga je sama povzročila, označiti kot od Jugoslavije plačan pokret. V resnici pa gre za pravo ljudsko gibanje, ki hoče svobode in pravice. — Kar se vrši pred tržaškim sodiščem, ni sodnijski postopek, ampak epizoda zgodovinskega boja. Vsi sodniki pripadajo fašistični milici. Oni nosijo in posebej je bodalo in knuto stranke, ne pa državne justice."

50 milijonov za vodovode. V kmetijskem ministrstvu izdeluje strokovna komisija podoben načrt za preskrbo vode v krajih, kjer manjka vode. Za te namene se bo v proračun unesla vsota 50,000,000 Din. Načrt bo predložen ministrskemu svetu in gospodarsko-financijskemu komiteju ministrov.

Smrtna kosa. Na Dunaju je umrl Vinko Krušič, oče tajnika mestnega načelstva v Celju. — V javni bolnici v Celju je umrla Eliza Tonšek iz Teharja, stara 66 let. — Na Dunaju je umrl Ivi Živič, podpolkovnik v pokojju. — V Mariboru je umrl Alojzij Polančič, prometni železniški nadzornik, star 54 let. — V St. Jerneju je umrl 72letni Ignacij Kušljan. — Na Vrhniki je umrla mati I. Grom iz Stare Vrhnike, stara 65 let.

Knezožkof dr. A. B. Jeglič se je mudil v četrtek, 28. avg., dalje časa v Celju, in sicer na poti v Rogaško Slatino. Prebil

Nezgod. Josip Rihar, 23letni delavec iz Dobrove pri Ljubljani, si je pri delu poškodoval nogo in so ga morali nemudoma prepe-ljati v splošno bolnišnico.

Trgatev v Hercegovini. Letošnja trgatev v Hercegovini bo na kvaliteti grozdja znatno slabšeja od lanske.

Želimlje. Delna kap je zadela v Celju znano tukajšnjo gostilničarko g. Marjeto Kramar.

Nesreča. 45letni posestnik Ant. Cenčič z Unca pri Rakeku je med vožnjo padel z voza in si pri tem zlomil desno nogo.

Novo mesto. Po vinogradih se radi solnne-ga vremena mehča grozdja, da je veselje. Škorci se v silnih jatah že spreletavajo nad vin-skimi nasadi. Letina po polju kaže dobro. Fižola je precej. Ajda bo imenitna.

Nesreča. 42letni hlapec Jožef Estrajher iz Lobnice je gнал konje v hlev od napajališča. Ker je bila tema, se je spodtaknil in padel na vile, ki so se mu z dvema rogljema zarile v trebuh. Prepeljali so ga v bolnico.

Vojni invalid. Vojni invalid Avgust Lešnik je izdelal lično cerkvico, ki ima 62 stolpičev. Za njo je porabil 14,000 žebelčkov in 1500 žagice. Cerkvica ima tudi zvonove, ki ubrano zvonijo. Lešnik razstavlja svojo cerkvico po raznih veleseljih in jo ljudje občudujejo. Te dni si je na ljubljanski lovski razstavi ogledal cerkvico tudi kralj Aleksander in pri tej priliki dal Lešniku cel tisočak.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Izhaja in tiska
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098

Naročnina:
Za celo leto \$5.00
Za pol leta 2.50
Za četrt leta 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:
Za celo leto \$6.00
Za pol leta 3.00
Za četrt leta 1.75

The First and the Oldest Slovenian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098

Subscription:
For one year \$5.00
For half a year 2.50
For three months 1.50
Chicago, Canada and Europe:
For one year \$6.00
For half a year 3.00
For three months 1.75

POZOR. — Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kdaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnem, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

J. M. Trunk:

Tako ne gre

Pri rednih in količkah demokratičnih ustavnih razmerah v politiki je minister, pri nas v Ameriki tajnik, odgovoren za to, kar zastopa, in kar spada v njegov oddelek.

Naš 18. amendment o opojnih pijačah nima posebnega državnega tajnika, kakor drugi oddelki; prenesli so pa zadevo tega amandamenta v justični oddelek, in tam postavili novega "vodjo", ki naj skrbi za to, da amendment ne ostane samole v ustavi. Novi vodja je Amos Woodcock in na njem je, da suša ostane suša in se ne izpremeni v prehučo moč. Kdor hoče namen, mora porabiti sredstva za dosegga namena. Radio je postal važen faktor za razne propagande v širši javnosti. Ni ravno napačno, ako se je Amos Woodcock zatekel k radiju in po radiju govoril širši javnosti. Človek bi pričakoval, da bi novi vodja prišel s kako novo mislijo, z novim načrtom, novimi poti, da javnost prepriča o važnosti 18. amandamenta in tega, kar ta amendment obsega in namerava. Javnost je bila razočarana. Ponavljal je storo pesen, mlo prosil in rotil: "Bodite pametni, dobri bodite! Ne podpirajte butlegarjev, ne pijte alkoholičnih pijač, ne imejte takih pijač v vaših hišah..., pridni, pametni bodite, prosim."

Mnogo se piše in govori o tem predmetu, o alkoholu, o opojnih pijačah, vinu, pivu, žganju... Zadnjič me je nekdo vprašal, kaj je to — alkohol. Ampak ni samole ni vedel, kaj je alkohol, tekmo pogovora sem videl, da mož sploh ničesar ne razume v širšem pomenu tega vprašanja. Takih bo malo, mnogo pa takih, ki bistva ne umejo. Pri sredstvih je pa težko kar na kupe, in poklicanim krogom ravno ne moremo zametiti, ako ne zadenejo v vsem. Ena hiba se odpravi, pa se prikaže druga.

Alkoholizem, toraj zloraba opojnih pijač, je hudo zlo, o tem ni prerekanja pri vseh razsodnih ljudeh. Zabrati to zlo, je pa druga zadeva.

Pri nas imamo prohibicijo, in na rovaš te prohibicije se zapiše marsikaj, kar nikakor ni v redu. Vzemmo pa n. pr. razmere v starem kraju, na Slovenskem. Tam ni prohibicije. Silno tožijo o davkih, ki res niso majhni. Ampak kadar se objavijo podatki o porabljenih opojnih pijačah v kakem mestu, okraju, v deželi ali državi, go pa vsote naravnost ogromne, in vsak razsoden človek se poprašuje, kako morejo ljudje toliko porabiti za nekaj, kar jim pri zlorabi more prinašati le škodo. Zdi se, da vsaj v Evropi merodajni krogi pač nekaj storijo, pustijo pa drugače iti, kakor gre.

Naš 18. amendment je bil energičen korak, da se zlo alkoholizma odstrani. O tem ni dvoma. Vse posledice pa kažejo, da ali sredstvo ni pravo, ali pa za sredstvo razmere niso še ugodne. Na obe strani se lahko razpravlja in sodi.

Kakor povsod, velja tudi pri tem, da mora kdo biti prepričan o koristi kake zadeve, ako se hoče zadeve poslužiti. Alkoholizem bo zajezen, ko bo večina vsaj prišla do spoznanja njegove škodljivosti. Ni moj namen, da pišem v tej smeri.

Naš amendment o opojnih pijačah sem ali tja. Imamo ga, in zatrjuje se, da bo ostal. Tako trdi novi vodja, Amos Woodcock, tako Mr. Wickersham, tako vsi privrženci volsteadizma, vseh odredb, katere so bile v zvezi z amandamentom

izdane.

Recimo, da bo tako. Tu so zakoni, zakonite odredbe. Kakšni so ti zakoni, je druga zadeva, in če ti zakoni niso zakoni in pravem pomenu besede, ne bodo ostali zakoni. Zdaj so še zakoni. Nikakor pa ne gre, da vlada pri teh zakonih — prosi, moleduje. Vlada mora vladati, ako je v čem na pravem, nikakor pa ne sme — prositi, in če prosi, je to znamenje, da pri zakonu ni na pravem. Tako dozdaj ni šlo in ne bo šlo. Woodcock ne bo imel boljših uspehov od njegovih prednikov, lahko se trdi, da sploh ne bo uspel.

Vsak razsoden človek ve, da je zakon pomanjkljiv, ker v sedanji obliki ne odgovarja bistvu pravega zakona. Odtod težkoče, odtod neuspehi v zadevi, ki je na sebi tolikega pomena za splošni dobrobit družbe.

Druge pota bo treba nastopiti.

RAZNE NOVICE IZ CLEVELANDA

Cleveland, O.

V staro domovino se odpravljajo Mrs. Mary Nemet, vdova. Odhaja v Otiša v Prekmurju. Istotako odhaja v stari kraj Mrs. Mary Hrvat. Mr. Joe Jaklin se je tudi domislil na stari dom in staro vino. On pa odhaja v vas Velika Poljana. Je še samec in mu želimo, da bi prišel nazaj z boljšo polovico ob svoji strani.

Mr. Stefan Gaber namerava iti v vas Odrance. On ima tam ženo. Morda jo s seboj pripelje, ko se povrne nazaj. Naš večletni naročnik Mr. Jakob Tomšič bo tudi šel te dni v stari kraj. On misli ostati tam za delj časa, ker vzame s seboj tudi ženo in otroke, tri po številu. Vsem tem želimo prav srečno pot in vesel ter srečen povratek.

Te dni je dospel iz dežele suženjstva in trpljenja Mr. Jakob Gustinčič. Bil je tam na obisku. Kot on pripoveduje o zatiranih naših mučnikih, bi se moralo ob tem pripovedovanju tudi trdo kamenito srce omehčati. Le kakšna srca imajo laški fašisti, da tako kruto mučijo in neusmiljeno preganjajo naš narod. Pripoveduje, da tam ljudje stiskajo pesti in v srečju prisejajo osvečeno divjaškim laškim strahopetcem. Na dan osvete čakajo kakor na veliki praznik. Ne zmanjko se, če jih tudi vse pobijejo, samo da dosežejo svoje pravice. Napihnjeni vodja Mussolini jih pa vedno bolj in bolj draži in preganja po svojih valpetih. Pa naj si zapomni, da ima vsak pes svoj dan in tudi njemu ne odide.

Mr. Gustinčič se je tam poročil in pravi, da bo žena prišla kmalu za njim. Povedal je, da rajši je tukaj v Ameriki enkrat na dan močnik, kakor pa v Italiji same piščance. Ker pravi, da ne more gledati propale laške vojske in nemoralne oficirje. Vojakov, pripoveduje dalje je tam, da je vse zeleno. Imajo vaje in šturmajope in gore. Vadijo se za

nastop proti jugoslovanski armadi, katero bi prav radi izzvali na vojno. — Siromaki, niso še pozabili, kako so bili tepeni ob Gorici, Soči in Pijavi, kako so kričali: "O mama mija", ki, četudi številni, niso mogli prodreti izmučenih in razredčenih Dalmatincev, Hrvatov in Slovencev. Ko so šli v boj, so morali večkrat za njimi nastavljeni strojne puške in ko so prišli do naših vojakov, so pa roke dvignili in se podali. S takimi junaki se šopiri slavni slavnati junak Mussolini. Lahko je streljati mirne in neoborožene ter povrh še zvezane Slovence tam v Trstu. — Toda gorje, ko bo mera polna in pride dan osvete.

V Clevelandu je zelo slabo. Dela se ne dobi nikjer in armada brezposelnih se veča od dne do dne. Stari rojaki pravijo, da ni bilo tako slabo že 40 let. Dobijo se pa tudi nekateri, ki niso krize se nič občutili in delajo celo "overtime". — Ali bi se ne dalo temu narediti kakšen red? Vsak naj bi delal toliko, da se preživi. Zdi se nam res, da je naša vlada postala skrajno brezbržna, gluha in slepa nasproti delavcem. Kaj bo iz tega? Na vsak način naj bi se nekaj ukrenilo glede trpečih starih in otrok v deželi. Čim preje tem bolje, da ne bo prepozno, ker pravijo, da sila kola lomi.

Bolan je Mr. Louis Koželj. Zelimo mu ljubelega zdravlja. — Mr. Anton Šestan, naš naročnik, ima očeta starega že 90 let, ki je še trden in še kosi otava; mati je pa stara 86 let. — Mrs. Boštjančič je dobila od doma žalostno novico, da je umrl v stari domovini njen oče, v Kuteževem št. 36. Naj počiva v miru. — V Loškem potoku na hribu je udarila strela. Rauhhar Jože je hotel rešiti monštranco, pa se je opalil in je oglešil.

Pri Mr. Mike Poklarju so imeli domačo zabavo na čast in zdravje novorojenemu fantu. — Mrs. Mary Glavan je srečno prestala operacijo. Zelo se zahvaljuje ljudem, ki so

priskočili na pomoč, ko je vladala revščina v hiši. Naj vsem Bog stotero povrne.

Storklje pa to pot nisem opazil nobene. Kadar bom še kaj zvedel, bom že dal na znanje.

Poročevalec.

PODRUŽNICA ŠT. 2 S.Z.Z.

Chicago, Ill.

Naznanjam vsem našim članicam, da se bo vršila prihodnja redna mesečna seja v četrtek, 25. septembra, v cerkveni dvorani. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer.

Ker nismo imele seje zadnji mesec, bo ta toliko bolj važna in se pričakuje obilne udeležbe, zato se bo vršila seja v cerkveni dvorani. Ne pozabite na to in udeležite se brez izjeme vse. Sosesterski pozdrav, Angelina Besowshek, tajnica.

ŽALOSTNE NOVICE IZ NEELYVILLE

Neelyville, Mo.

Žal, nimam nič kaj veselega poročati v list Amer. Slovenec. Le žalostne so novice.

Dne 11. t. m. smo spremili k večnemu počitku Anton Kovčiča v bližini slovenske naselbine Naylor. — Pokojni je bil star komaj 22 let. Bil je oženjen še ne dve leti. Delal je v St. Louis v neki tvornici, kjer izdelujejo stropce. Pri tem nevarnem delu si je nakopal bolezen, ki ji tudi zdravniška veča ni bila kos. — Pokojni je bil zelo mirne in priključne narave. Dober delavec in skrben gospodar. Zapusča poleg žalostne žene še očeta, mater in dva brata. — Nad vse žalosten je bil prizor na pokopališču, ko s k odprti krsti stopili oče in dva brata in je skoro nezavesna mlada žena jemala slovo od pokojnega. V ozadju je bilo pa videti staro, onemoglo, gotovo skoro 80letno ženo, ki je svoj pogled upirala v tla, kakor bi iskala prostora za svoje trudne in zdelane kosti na tem blagoslovljenem kraju.

Čudno naključje je, da so ravno isti dan in isti čas prepeleljali Franka Suder, 24letnega mladeniča v zavod za umobolne. Frank je najstarejši sin dobro poznane družine Antona Suder. Ker je družina velika in so ga doma lahko pogrešali, je šel za zaslužkom. Delal je nekaj časa v Orlahomah v rudniku, potem pa v Detroit, Michigan. Očetu je pomagal kar in kadar je mogel od svojega zaslužka, dokler se mu ni omračil um. Upajmo, da v oskrbi večjih zdravnikov kmalu okreva.

Pred par tedni je umrl 16letni sin zakonskih Joe Poglain. Bil je od rojstva mrtvo-gladin. Pokopan je na katoliškem pokopališču "Polar Bluff".

Naj še nekoliko omenim o naših žalostnih farmarskih časih. Strašna suša in neznosna vročina nam je poobrila vse pri-

delke. Koruze ne bo nič. Bombaža, ki ga navadno pridelamo po 10 do 12 sto na akre, bo letos komaj 2 stota. Ker so tudi pašniki upuščeni, moramo živino krmiti že skozi dva meseca. S kom jo bomo krmili po zimi, je pa veliko vprašanje. Kakor poročila govore, je prizadetih 24 držav od suše.

Na eni strani je torej suša, ki tlači farmarje, na drugi se pa pritiska na mestnega delavca. Dela je vedno manj. Jela tudi. Zima se približuje s hitrimi koraki. Kaj bo? Zaradi slabe letine zna priti še velika draginja.

Kje so vendar ona zemlja nebesa, ki nam jih nekateri že toliko časa obečajo. Kljub vsemu temu obečanju, jih pa ni še sedaj od nikoder. In kakor razmere vsak dan kažejo, jih tudi še ne bo. — Jaz, ker mi že šest križ sili na moj hrbet in se mi glava odevlje s srebrnimi nitmi, sem že popolnoma obupal nad temi zemskimi nebesi in jih ne bom čakal. Najbrže jih pa tudi mlajši ne bodo. Jaz se hočem popolnoma zadovoljiti s posmrtnimi nebesi, ako sploh dobim to milost, da jih dosežem. Pozdrav vsem čitateljem Amer. Slovenca.

Anton Slanc.

IZ URADA DOMA SLOVENSKEH DRUŠTEV

Denver, Colo.

Dne 14. septembra smo imeli piknik v korist Doma. Vreme je bilo kot nalašč lepo celi dan in zvečer. Akoravno so slabe delavske razmere, je bilo na pikniku še precej veliko udeležbe celo popoldne. Zvečer je pa bilo naravnost vse polno od vseh strani. Bilo je večvrstne pijače in janjec na razniju pečen za prigrizke. Imeli smo izvrstnega muzikanta, Mr. Joe Grande, ki je vedno raztezal svojo harmoniko in z njo tiste, ki se radi vrtijo poganjal s sedežev ter jim ni pustil, da bi lepo mirno sedeli na klopih. Piknik se je nad vse pričakovano prav dobro obnesel in je prišlo čistga dobička \$107.20.

Odbor Doma se prav lepo zahvaljuje vsem, kateri so se trudili in so na pikniku delali. Najprej naj zadoni naša hvala "bartenderam" Mrs. Perme, Mrs. Javornik, Mrs. Trontel. Hvala tudi tistim, katere so pomagale pri lunchu: Mrs. Epich, Mrs. Krašovec, Mrs. Vrant in Mrs. Katie Snider, ki je na ticket officiu prodajala tikete. Hvala tudi moškim: Mr. Joe Perme, Joe Pavlakovich, Fr. Franko st., Fr. Franko ml., Steve Malenšek in Anton Merling. Vsem skupaj, kateri ste kaj pomagali, kakor tudi, kateri ste se piknika udeležili, izreka odbor Doma najlepšo zahvalo, ker se je piknik v tako slabih časih tako dobro obnesel. Pozdrav rojakom širom Amerike, posebno v Denverju.

Geo. Pavlakovich, tajnik.

KRATKE VESTI

DEKLICA UBITA IN SEŽGANA

Roseau, Minn. — Pretekli petek so v napol zgorelem kupu slame našli obžgano truplo 25letne Ane Wold iz Haug, in obenem odkrili, da je bila deklica ubita s strelom. Pogrešana je bila deklica že od 24. avgusta. Kot osumljenca so prijeli 35letnega K. Brandevolda, na kojega farmi so truplo našli in za katerega se je vedelo, da je imel z deklico intimno razmerje. Aretirani zanika vsako krivdo na umoru.

KRI SV. JANUARIJA ZOPET POKAZALA ŽIVLJENJE

Neapel, Italija. — Pretekli petek dopoldne se je v tujakšnji katedrali zopet pripetil dogodek, za katerega niso do zdaj dobili znanstveniki nikake naravne razlage, dasi jo že iščejo več kakor 400 let. — Vpriči množice ljudstva, ki je napolnilo obširno katedralo do zadnjega kotička, je namreč zopet oživela kri sv. Januarija. — Ta svetnik je umrl kot mučenik v letu 305. V katedrali v Neapelu imajo shranjeno njegovo kri v stekleni posodi. Ta kri ima običajno obliko rdeče mase. Trikrat na leto, namreč v maju, septembru in decembru, pa postane ta strjena kri tekoča in podobna krvi v živem telesu. Kakor rečeno, ta pojav se ne da razlagati naravnim putem in se ga smatra za čudež.

NI SE DOBRO PREPARI Z BOGATIM OČETOM

New York, N. Y. — Pred 10 leti se je z E. P. Morsem, lastnikom največje ladjedelnice na svetu, sprl njegov sin in od tedaj si nista več postala dobra. Sin to gotovo zelo obžaluje, kajti pred kratkim je oče umrl in zapustil premoženja v vrednosti 40 milijonov dolarjev. V oporoki pa sina sploh ni omenil, ampak je zapustil vse imetje svoji ženi, drugima dvema otrokoma in otrokom nehalnega sina.

UMOR V SALUNU

Argo, Ill. — Pobjoj, katerega pitek se ni pojasnjen, se je pripetil v petek v tujakšnjem salunu na 6314 Archer Ave. Trije neznani moški so stopili vanj in pričeli z drugimi gosti igrati na kocke. Kakor izpoveduje neki očevidec, se je prepir začel na sledeči način: Eden gostov je plačal za pijačo z 10dolarskim bankovcem. Drobiz, \$7, ki ga je prejel za zaj, pa mu je eden izmed omenjenih treh moških iztrgal iz rok. Razvil se je prepet, pri katerem so trije neznanci postali do smrti ustrelili, drugega pa nevarno ranili. Po činu so pobegnili v svojih avtomobilih.

ŠIRITE AMER. SLOVENC!

Katko... Hvala s srcem! Sama je odprla vrata in s stisnim smehljajem žoltega plemena, v katerem je vedno nekoliko oholosti in zaničevanja, je izginila na temnem hodniku.

Legel sem zopet v posteljo in se moral smejati. V Vzhodni Indiji sem bil spoznal mnogo takih mešanec. Te ženske so skoraj vedno dražestne, tročje, zagonetne... lastne so jim vse napake in odlike obojnih plemen.

Toda ta zgodba z biserno zavrtnico? ... Eh, nazadnje je mogoče, da je Katka govorila resnico... V Marsellu vse mrgoli najdomljivejših mednarodnih elementov...

(Dalje prih.)

—
Samo cent in pol stane "Amer. Slovenec" naročnike dnevno. In vendar koliko zanimivosti in koristnega berila na dnevno za ta cent in pol.

J. J. Renaud:

V INDIJSKIH KAZNILNICAH

Kratko, čudno škripanje me je zbudilo... Planil sem kvišku, sedel v svoji hotelski postelji in napeto poslušal... Toda slišal nisem ničesar več... razen tiktakanja svoje potne ure, katere svetlikačica se kazalca sta mi povedala, da je ob dveh po polnoči.

Moja soba je imela balkon in okno na najživahnejšo cesto Marseille-Cannebiere, toda ob tej uri je počival promet tudi tu ter je bila cesta tiha in pusta. Moja soba je bila temna in mirna. Toda prejšnji slabotni šum se je zdajci ponovil. Prihajal je od... Oh, ob oknu se je razložilo žarisa človeška podoba... na balkonu... Senca je bila nekam razlita, toda dobro sem razločil majhno žensko roko, ki je z nohti praskala po šipi...

Zgrabil sem svojo obleko... Ko sem bil oblečen, sem na hodniku zaslišal glasove. Očividno so se trenutno posvetovali... Čul sem nekoga reči: "Ne... ne sem notri... to je nemogoče!"

"Imate prav," je rekel drug glas, "toda iti moremo po drugih stopnicah in potem pogledati na streho..."

Odprl sem vrata. Trije moški, ki so šli pravkar mimo, so se ustavili. Bili so hotelski zasebni detektiv, ravnatelj in stražnik v uniformi.

"Ali niste opazili nič sumljivega?"

In ne da bi čakal mojega odgovora, me je detektiv sunil nazaj v sobo, prižgal električno luč in se sumljivo ozrl naokoli.

To me je dražilo. In name-

sto, da bi bil pokazal senco na oknu — ki je bila pa sedaj vsled luči nevidna — sem rekel ostro:

"Ne, gospod... ničesar takega nisem opazil... Odpri sem vrata, ker sem na hodniku slišal govorjenje... Zakaj vprašate?"

"Zakaj... nu, morda zaradi tega, ker ste ob tako pozni uri še oblečeni... Lahko noč, gospod!"

In zaprl je vrata za seboj. Koraki so se oddaljili in polagoma utihnili...

Čakal sem še nekaj minut. Potem sem se splazil do balkona in odprl vrata.

Majhna in tenka ženska je nemudoma smuknila v sobo, zaprla vrata in zagnila zastore; nato se je obrnila proti meni in rekla angleško:

"Hvala..."

Ker nisem ničesar odgovoril, marveč le začudeno strmel vanjo, je začela s smešnim an-

gleškim naglasom žlobudrati, pojoč in žujlajoč, kakor je to običajno pri kreolih in drugih mešanecih:

"Hvala... hvala s srcem... Vi res dober... jaz... jaz se imenovat Katka..."

Lasje so bili črni, kratki in gladko nazaj počesani, obraz zelo čeden, nos nekoliko top in oči poševne — vse skupaj je pričelo o azijski krvi. Katka je bila nedvomno hči Evropejca in Kitajke ali Malajke. Bila je majhna, toda dražestne rasti, obleka je bila nedvomno iz Rue de la Paix. Na njeni levici roki je blestel velik diamant, poleg ozkega poročnega prstana.

"Zakaj pa vas preganjajo, Katka?" sem prašal.

"Katka nič hudega stori... nasprotno!... Da, to resnica... In kako ste prišli do moje okna?"

"Skozi okno kopalnice, kjer se je Katka skrila... Ko pri-

šel stražnik pogledati, Katka zlezla iz okna in splezala čez strešni okrajek..."

Obe okni sta bili več metrov vsaksebi, a nahajali smo se v petem nadstropju! In bila je temna noč!

"Katka stanovati z možem v prvem nadstropju... Gentleman, oh! zelo hudooben gentleman!... iz sobe ameriške filmske zvezde... tukaj v petem nadstropju... ukradel biserno zavrtnico... zelo veliki biseri, velika vrednost... in skril zavrtnico v našem kovčegu... moj mož ne biti dober prijatelj policije... in jutri morda priti policija, preiskati kovčege in nas aretirati. Toda Katka vse dobro napravila... Katka se splazila skozi okno Amerikanke... dama priti veliko sampanjeja in pustiti vrata nezaklenjena... toda topot se zbuditi, ravno ko Katka odhajala... in kričala, zvonila..."

Katka je spremljala svoje pripovedovanje s čudno izrazitimi kretnjami in mimiko... Njen blede obraz je sličil zdaj angleški miss, zdaj japonski plesalki...

Ker sem jo pozorno motril, ne da bi kaj odgovoril, je najbrže mislila, da na skrivnem dvomim o resnici njenih besed...

"Gospod... Katka vas prosi, Katko preiskati... Katka hoče biti preiskana... Katka prisega, ne imeti zavrtnice... glejte!"

Odpele je obleko in jo stresala na vse strani, se pogladila po laseh... vse s presenetljivo naglico.

"In sedaj... imeti Katka dovoljenje, iti?..."

"Ali se ne bojite, da bi vas opazili?"

"Ne... ti stražniki imeti debele devlje... delati velik ropot... Lahko noč, Sir... Vi zares, zares vrl in ljubezniv s

SIR H. RIDER-HAGGARD:

Hči cesarja Montezume

ZGODOVINSKA POVEST

Iz angleščine prevel Jos. Poljanec

Ladja je imela odjadrtati dne tretjega junija. Bilo je že prvega in isti večer sem moral odjezditi v Yarmouth, kamor je bila moja prtljaga že odposlana. Vzel sem slovo že povsod razen na enem kraju, tam, kjer sem si najbolj želel. Izza onega dne, ko sva si bila z Lilijo prisegla večno zvestobo, je še nisem videl, razen pri materinem pogrebu, in takrat nisva govorila. Vse je že kazalo, da bom moral oditi brez slovesa; njen oče me je bil namreč obvestil, da je dal svojim hlapcem naročilo, da me vržejo z njegovega posestva, ako bi se mu približal; v tako sramoto pa se nisem hotel podajati. Hudo mi je bilo, da bi odšel na tako dolgo potovanje, s katerega se kaj lahko tudi nikdar ne bi povrnil, ne da bi se poslovil od nje. V svoji žalosti sem prosil pomoči očeta.

"Odhajam odotod," sem mu rekel, "da maščujem skupno našo izgubo in dam, ako treba, svoje življenje za čast našega imena. Podpirajte me v tem."

"Sosed Bozard je namenil svojo hčer tvojemu bratu Geoffreyu, ne tebi, Tom," je odgovoril; "vsak človek lahko stori s tem, kar je njegovo, kakor ga je volja. Vseeno ti hočem pomagati, ako je v tvoji moči; mene vsaj ne bo segnal izpred vrat. Naroči, naj pripeljejo dva konja, da pojezdiva do njega."

Cez pol ure sva bila na cilju in oče je rekel služabniku, da bi rad govoril z gospodarjem. Služabnik me je z ozirom na naročilo gledal po strani, vendar pa naju je peljal v sobo, kjer je sedel gospod Bozard in pil olj.

"Dobro jutro, sosed," je rekel Bozard; "dobrodošel si tukaj; s teboj pa si pripeljal nekoga, ki ni dobrodošel, dasi je tvoj sin."

"Poslednjikrat ga pripeljem, prijatelj Bozard. Poslušaj njegovo prošnjo, potem pa jo usliši ali odreci. Ako jo zavrneš, ne bova ravno boljša prijatelj. Fant odjezdi nocoj v Yarmouth, kjer se ukreca na ladjo, ki ga popelje na Španjolsko, da poišče onega človeka, ki je umoril mater. Odhaja iz proste volje, ker je po izvršitvi zločina nehoti in nevedoma pustil, da je morilec pobegnil; popolnoma prav je, da gre."

"Mlad je še in ga bo gotovo izsledil, četudi v tui deželji," je odgovoril Bozard. "Vseeno mi njegov pogum ugaja in želim mu vse dobro. Kaj pa bi rad od mene?"

"Za dovoljenje prosim, da bi se smel posloviti od tvoje hčere. Vem, da ti njegova snubitev ni všeč, in se ne čudim temu; tudi jaz sem za svojo osebo mnenja, da misli še vse prezagodaj na ženitev. Mislim pa, da ne bo nič škodilo, ako bi se enkrat videl dekle, kajti škoda je že gotova. Sedaj pa prosim odgovora."

Gospod Bozard je nekaj časa pomišljal, nato pa je rekel:

"Tom je vrl fant, vendar ne bo postal moj zet. Odhaja daleč in morebiti se ne vrne nikoli več. Zavoljo tega nočem, da bi po moji smrti mogel kaj slabega reči o meni. Pojdi ven, Thomas Wingfield, in se postavi pod tisto le bukev; tjekaj pride tudi Lilija in tam lahko govoriš z njo pol ure — nič več. Glej pa, da ostaneš na mestu, da te bom lahko videl skozi okno. Ne, nobene hvale. Pojdi hitro, preden se mogoče premislim."

Odšel sem in z utripajočim srcem čakal pod bukvijo; Lilija se mi je kmalu pridružila; pogled nanjo je bil mojim očem bolj dobrodošel kot angel iz nebes. V resnici skoraj dvomim, ako je mogel kak angel biti lepši od nje, boljši, plemenitejši.

"Oj, Tom," je šepnila, ko sem jo bil pozdravil "ali je res, da odhajaš čez morje, da poiščeš tistega Španca?"

"Odhajam, da ga izsledim in ga usmrtim, čim ga najdem. Veš, Lilija, pustil sem, da je pobegnil, da sem zadnjič mogel do tebe, sedaj pa moram pustiti tebe, da morem do njega. Ne, nikar ne jokaj. Prisegel sem, da to storim, in brez časti bi bil, ako bi prelomil prisego."

"In zavoljo te tvoje prislege moram jaz biti vdova, Tom, še predno sem postala žena? Odhajaš in nikdar več te ne bom videla."

"Kdo ve, draga moja? Moj oče se je bil tudi peljal daleč čez morje in se je srečno vrnil domov, dasi je preстал mnoge nevarnosti."

"Da, prišel je nazaj — a ne sam. Mlad si, Tom, in v daljnih deželah so ženske lepe in zale; kako se morem potem obdržati v tujem srcu, ko bom tako daleč od tebe?"

"Prisegam ti, Lilija —"

"Nikar, Tom, ne prisegaj, da ne boš povečal števila svojih grehov s tem, da boš prelomil prisego. Vendar, dragi, ne pozabi mene kakor jaz tebe ne bom pozabila. Morebiti — o, srce se mi krči ob tej misli — sva danes zadnjikrat skupaj na tem svetu. Ako bo tako, morava upati, da se snideva v nebesih. Bodi pa uverjen in zagotovljen, da ti ostanem zvesta, dokler bom živa, in oče sem, oče tja, umreti hočem, preden prelomim zvestobo. Premlada sem še, da bi govorila s tako gotovostjo o prihodnosti, ampak tako bo, kakor pravim. Oj, ta ločitev je hujša od smrti! Želim, da bi bila midva že spala večno spanje in bila pozabljena med ljudmi. In vendar je najboljša, da greš; ako bi ostal doma, kako bi bilo z nama, ko je oče živ, in on lahko še dolgo živi!"

"Večno spanje in pozabljenje pride še vse prekmalu, Lilija; nikomur ni treba posebno dolgo čakati na to. Sedaj pa morava živeti, dokler sva živa. Moliva, da bova živela drug za drugega. Grem v svet iskat srečo in sovražnike, in jaz jo dobim zaradi tebe, da se lahko poročiva."

Ona pa je žalostno zmajala z glavo. Sreča bi bila prevelika, Tom. Moški in ženske se redkokdaj poročijo z onimi, katere v resnici ljubijo; ako pa se, se zgodi samo, da jih izgubijo. Midva se v resnici ljubiva in bodiva hvaležna, da sva spoznala, kaj je ljubezen; kajti ker sva se ljubila tukaj, se bova morebiti v najslabšem slučaju ljubila še kje drugje, kjer ne bo nikogar, ki bi nama branil."

Govorila sva še dalje, govoreč nerazločne besede ljubezni, upanja in žalosti, kakor pač delajo mladi ljudje v podobnem položaju, naposled pa je Lilija povzdignila oči, se sladko nasmešnila in rekla:

"Čas je za odhod, dragi moj. Oče mi že pomiguje z okna. Končano je."

"Torej pojdiva," sem rekel hripavo in jo potegnil za deblo stare bukke. Tam sem jo objel in poljubil in ona se ni sramovala vrniti poljub.

(Dalje prih.)

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

TRI NOVE VICTOR PLOŠČE

23022—Na planinah solnce sije,
Bleda luna, moški kvartet Jadran75c
(Dve priljubljeni narodni pesmi, katere vsakdo rad čuje, zlasti ako jih zapoje dober zbor, kakor je kvartet Jadran.)

23023—Lepa Francka, polka,
Oj dekle, kaj tajiš, valček, harmonika in banjo.....75c
(Na tej plošči igrata Barbič in Miklavc prave slovenske melodije. Prepričajte se sami in naročite to ploščo.)

23024—Ljubezniv valček,
Bela Ljubljana polka, harmonika in banjo75c
(Harmonika in banjo postaja vedno bolj popularna godba, in tudi gori navedena plošča ugaja.)

DRUGE SLOVENSKE PLOŠČE.

78198—Sladke vijolice, valček — Poročna polka, orkester.....	75
79483—Nagajivka, mazurka — Coklari, šamarijanka, orkester.....	75
79484—Korajža velja, polka — Vesela Gorenjka, polka, orkester.....	75
80183—Oj, ta zakonski stan — Nova stara pesem, moški kvartet.....	75
80184—Radi kotla v keho—Rauhar na gauge, moški kvartet.....	75
80331—Zgubljena pesem, polka — Jolietka Slovenka, polka, Dajčman.....	75
80332—Amerikanec na obisku — Amerikanec se poslavlja, Adria.....	75
80334—France, polka — Gozdni zvok, trumplan, Dajčman godba.....	75
80481—Dolg, dolg fant, polka — Seničica, polka, orkester.....	75
80482—Nocoj je lučna noč — Njega ni, petje z orkestrom.....	75
80526—Ribniška — Naš maček, petje z orkestrom.....	75
80527—Na Dolenjskem — Kadar so godci dobre volje, valček, orkester.....	75
81250—Mlatiči — Še ena, poje kvartet Adrije.....	75
81413—Študentovska, prizor v krizi—Zeleni Jurij, pri s petjem Adrije.....	75
81414—Domače veselje, veseli prizor s pet.—Vesela polka, har. in kitare.....	75
81454—Ob trgatvi, 1. in 2. del. Prizor s pet. in godbo.....	75
81455—Holzhacker korčnica, — Kranjska korčnica, trio, citre.....	75
81204—Carlotta, šotis — Na bregu, valček, kvintet s harmoniko.....	75c
81519—Kranjski spomini, ländler, — Emilka, polka.....	75c
81520—Na pustni torek — Vojaški nabele, vesela slika s harmoniko.....	75c
81713—Milka moja, valček — Vipavska polka, harmonika, Hoyer trio.....	75
68923—Ženitovanje, 1. in 2. del, petje Adrije.....	1.25
V-1—Resnično petje kanarčica.....	75
Godba, spremljana s petjem slavčkov in kanarčkov.....	75
V-3—La Paloma — O sole mio, violina z orkestr. in živžganje.....	75
V-6—Neapolitanske noči — Ljubinski valček, veneški orkester.....	75
V-15—Gozdni koncert, 1. in 2. del, petje slavčkov.....	75
V-23000—Hruškovo drevo, štajerji, — Stari pečlar, valček, harm., Ahačič.....	75
V-23001—Ljubljanski valček, — Poskočna polka, igra Hoyer trio.....	75
V-23002—Terezinka, pevski zbor — Lepa Jozefa, valček, Hoyer trio.....	75
V-23003—Jolietke deklice, polka, — Lovca, mazurka, Dajčman-Perush.....	75
V-23004—Društvo Kastrola, 1. in 2. del, petje Adrije.....	75
V-23005—Za velikonočno nedeljo, 1. in 2. del, petje Adrije.....	75
23006—Kmet in purgar — O polnoči na sred vasi, Adria in Dajčman brata.....	75
23007—Empajris — Samo da bo likof, Hoyer trio in zbor.....	75
23008—Pod dvojnimi orlom — Dunaj ostane Dunaj, citre trio.....	75
23009—Tone s hriba Trumplan — Koroška korčnica, Dajčman brata.....	75
23010—Dva gorenjska slavčka — Spomin na Bled, ženski dues s sprem.....	75
23011—Pozdrav od doma — Zbirka valčkov, slovenski orkester.....	75
23012—To je nemogoče, dvokoračni ples — Tajna ljubezen, valček, ork.....	75
23013—Kar imam, to ti dam, polka — Vesela dekleta, valček, Hoyer trio.....	75
23014—Po gorah je ivje—Mega v Jezeru, moški kvartet Jadran.....	75
23015—Flahauer štajerji — Prav vesela, pol, Olbrigtov trio na citre.....	75
23016—Ob zimskih večerih, 1. in 2. del, Adria in Hoyer.....	75
23017—Po valovih, valček — Ne pozabi me, polka, Hoyer trio.....	75
23018—Krasna Marička, šotis — V divni dolini, ländler, orkester.....	75
beni orkester.....	75
Peruš.....	75
23020—Ples v skednju, 1. in II. del, Adria in Hoyer trio.....	75
23021—Novomeški purgarij, korč. — Trboveljska polka, igra Hoyer trio.....	75
59086—Na sveto noč, 1. in 2. del.....	1.25
73000—Vandrovce, smešni prizor s harmoniko in kitaro, Cigani, mešani zbor, petje Adria.....	1.25
73001—Zlata poroka, 1. in 2. del, Adria, Hoyer.....	1.25
73002—Botrinja—Kadar imajo vsi Jožefi god, Adria in Hoyer trio.....	1.25

NABOŽNE PLOŠČE.

5275—Vstajenje, Velika noč, pevski zbor Adria.....	1.25
5276—Slovesne litanije Matere božje, Šmarnece, pevski zbor Adria.....	1.25
5277—Nova maša, Poroka v cerkvi, pevski zbor Adria.....	1.25
5319—Našim najdražjim, Momento, mori, petje Adria.....	1.25
5320—Slov. polnočnica, 1. in 2. del, Adria.....	1.25
5321—Pri božičnem drevescu, Šopek božičnih pesmi, petje Adria.....	1.25
23019—Škrjanček, valček — Korajžni fantje, polka, Dajčman.....	75
68924—Romanje k Materi božji, 1. in 2. del, petje Adria.....	1.25
59086—Na sveto noč, 1. in 2. del, petje Adria.....	1.25

SLOVENSKE PIANO ROLE

WF 7780—Hej Slovani.....	1.00
WF 6725—Kaj ne bila bi vesela.....	1.00
WF 8994—Moj očka so mi rekli.....	1.00
WF 9214—Kje je moja ljubica, valček.....	1.00
WF 9282—Ljubeči spev.....	1.00
WF 9386—Mati zakliče.....	1.00
F 7239—Miramare.....	75
WF 6716—Mladi vojaki.....	1.00
F 7238—Na jadranski obali.....	75
F 7232—Ohajska krasotica.....	75
F 6730—Oj Hrvati, oj junaci.....	75
WF 9374—Pojmo na štajersko.....	1.00
WF 9283—Pomlad.....	1.00
WF 7781—Pomladni dihi.....	1.00
WF 7233—Pozdrav.....	1.00
WF 9330—Rože je na vrtu plela.....	1.00
WF 9389—Oj sijaj sijaj solnce.....	1.00
F 8728—Sladke vijolice, valček.....	75
F 9213—Slovenski poročni ples.....	75
WF 8143—Spavaj, spavaj Milka moja.....	1.00
WF 9272—V davnih starih časih.....	1.00
F 6729—Vzemi me seboj.....	75
WF 6727—Bleški valovčki.....	1.00
WF 7895—Kje so moje rožice?.....	1.00
WF 7690—U boj.....	1.00
F 8749—Za jedan časak.....	75

Pri naročilih za manj kakor 5 plošč ali rol, je poslati za vsako ploščo ali rolo 5c več za poštino. Za pošto povzetje (C. O. D.) računamo za stroške 20c. Blagovolite torej poslati denar naprej, da si prihranite te stroške.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Resnica in le — resnica?

Ko bi bilo mogoče resnico takoj in jasno spoznati, bi izstala marsikaka huda borba. Obe strani zatrjujeta, da imata resnico, a resnica more biti le ena. Ko gre navadno za ves kompleks, velik obseg različnih resnic, je borba in prerekanje na dlani, ker vsaj ena ali druga resnica bo na vsaki strani.

Pri verskih vprašanjih se opaža, da je na protikatoški strani najmanj neko grobo nemevanje, trditve, ki niso nikakor utemeljene. Koliko se je n. pr. pisalo o "jezuitskem načelu, da namen posvečuje sredstva." Niti najmanjšega dokaza za to se ne more doprinesti, a naprej in naprej se pride s tako trditvijo. Ali je pomagano tistemu, ki tako trdi, ko na taki trditvi ni nič resničnega, ko toraj dotični, ali dotična stranka nima resnice na svoji strani?

V listu "The Catholic Monthly" se je vnela razprava med Charlesom C. Marshallom in Hilairom Bellocom o razmerju katoliške cerkve napram državi.

Človek bi pričakoval, da bi drugače strokovnjak v cerkvenem pravu, kakršen je Ch. C. Marshall, ne prihajal s trditvami, katere so naravnost smešne. In vendar trdi o katoliškem nauku in naziranju reči, kakršnih ali sploh ni, ali so povsem napačne. Je nekaj pri vprašanju, kar se ne da takoj spoznati ali dokazati, ker je treba natančnega razločevanja, a so tudi trditve, katere se mora kratkomočno zanikati, ker so naravnost smešne. In celo kak Marshall se jih drži, in mnogi z njim. Komu naj hasne, ko trditve nikakor niso resnične?

Katolikom se predbavica naravnost — malikovanje. Že nad tri sto let se ponavlja taka smešnost, a se bo še naprej. Ne samole od protestantske strani se ponavlja. Nedavno od tega je bil urednik Prosvete, g. I. Molek, na Brezjah. Videl je tam nekaj bergelj, zahval, in tudi on piše o — grobem malikovanju, in vendar hoče tudi g. Molek operirati le z — resnico. Kako, ko nima resnice s takimi trditvami?

Pri slovenskem razumništvu se opazuje neka struja mladih inteligentov. Prišli so iz šole čeških filozofov okoli Masaryka, Drtina ... Masaryk sam je protestant, pri šoli pa je Husov duh močno v ospredju. Ta skupina nikakor ni morda vsem v napaki; nikakor ne. Imajo celo vrsto dobrih in izbornih idej, resničnih idej. V taktiki služijo lahko celo v vzgled, n. pr. pri stališču napram spolne prosvete. Ampak pri tem podtikujejo katoliški strani enako prav smešne stvari, govorijo o laži, svetohlinstvu, kjer kaj takega ni. S takim podtikavanjem nimajo resnice na svoji strani. Vsaj v tem toraj ne morejo uspeti, ker uspeti more le popolna resnica.

Vidi se iz tega, da je odvisno povsem od človeka, posameznika, kako se postavi namram resnici, ker enemu je objektivna resnica jasna, drugi pa trdi ravno nasprotno. Zato tudi borba ne bo prav nikoli popolnoma nehala, ker vsak se mora postaviti na eno stran, človeška narava pa je taka, da se ne bodo nikoli vsi postavili na pravo stran, ko je postavljane odvisno od svobodnega človeškega odločevanja.

Materialistu je ta borba za resnico zagonetka, ako se drži svojega materialističnega naziranja, pri krščanskem nazi-

ranju pa je ta borba čisto naravna.

Notica, ki pove več.

Notica iz Moskve se je glasila, da se je Stalin iznebil Nikolaja Uglanova, delavskega komisarja, ker mu je bil nasprotnik, in odstranil ga je Stalin, dasi se je Uglanov Stalinu popolnoma podal. Glasi se dalje, da to kaže, da je Stalin neomejen diktator v Rusiji.

Za notico je veliko več. Ko bi bil Stalin naveden diktator, bi težko mogel tako postopati kakor postopa. Treba je preštudirati, kako je Stalin prišel do sedanjega moči, in kaj ga drži pri taki oblasti. Stvar je vredna posebnega študija, in morda v kratkem o tem več zaslišem. Zgorajšnja notica je le notica, je le vest, pove pa veliko več.

KOLIKO JE VELJALO ODKRITJE AMERIKE?

Nedavno so objavili španski listi zanimiv pregled stroškov prvega potovanja Kristofora Kolumba v Ameriko meseca avgusta l. 1492. Stroške so postavili na podlagi starih popisov njih knjig velikega ladijskega podjetja Pingon v pristanišču Palos, odkoder je Kolumb plul v Ameriko. Iz teh knjig je razvidno, da je imel Kolumb na leto 1600 pezet (okoli 800 dolarjev), poveljnika obeh ladij pa, ki sta Kolumbovo ladijsko spremljala, sta pa prejemale 900 pezet na leto. Moštvo je dobivalo mesečno po 50 realov (\$5.00), za prehrano vsakega mornarja pa je bilo zaračunano po 6 pezet. Oprava več treh malih ladij je veljala 1200 pezet. Stroške v znesku 22,000 pezet so Kolumbu po njegovem povratku povrnilo tako da je odkritje Amerike veljalo okoli 36,000 pezet.

TIŠINA V POLARNIH PREDelih

Ameriški raziskovalec jutnega tečaja, Byrd, je v pogovoru z nekim poročevalcem zavrnil splošno mnenje, da vlada v polarnih predelih tišina, da mora na nervoznem modernega človeka vplivati kakor mirno ozračje kakor sanatorija. Temu nasproti je javila Byrd, da je hrumeje na tečaju tako silno, da se s hrupom v civiliziranih pokrajinah niti primerjati ne da. Strahno silo se mešajo tam med seboj najrazličnejši hrumi in glasovi, ki jih tudi noč ne prekine. Hropenje kitov, ki se brizgavajo vodo, bevskanje iz grohotanje nešteti tulnov in mrožov, lomljenje ledu v mrazu 70 stopinj, drgnjenje in darjanje ledenih plošč drug ob drugo, kar je slišati kakor drdranje najtežjih tovornih avtomobilov po slabi cesti, ptičji kriki in glasovi in mnogo drugega hrumi in bobnenje besede. Žal da tega polarnega hrumeja ni bilo mogoče zajeti v gramofonske plošče, kajti v mrazu 70 stopinj odpovedo vsi aparati. Zato so tudi mnogo manj filmati nego so bili nameravali.

SUHAŠKI AGENTI NAPAČENI

Elizabeth N. J. — Federalni prohibicijski agenti so napravili preiskavo v tukujučem Rising Sun pivovarni in imeli ujetih enajst oseb, katere so nameravali aretirati, ko navedli na nje z revolverji četa 12 neznanih moških, jih razorožili, oprostili osem jetnikov ter obdržali nem enega agentov do smrti.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENE

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premalo.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.